

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
JULIANE KOKOTT,
predstavljeni 6. septembra 2018¹

Zadeva C-502/17

**C&D Foods Acquisition ApS
proti
Skatteministeriet**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Vestre Landsret (višje sodišče za zahodno regijo, Danska))

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Holding – Odbitek vstopnega davka – Izdatki za storitve, povezane s predvideno prodajo delnic hčerinske družbe“

I. Uvod

1. Sodišče je že v različnih postopkih obravnavalo pravico holdinga do odbitka DDV v povezavi z nakupom družbenih deležev.² Obravnavani primer se nanaša na zrcalni primer prodaje družbenih deležev s strani holdinga, ki sicer doslej še ni bil predmet pogostih preučevanj.³

2. V okviru tega postopka bo tako lahko Sodišče razložilo svojo sodno prakso glede pravice do odbitka s strani holdingov. V tem okviru se bodo podrobneje opredelili tudi pogoji, kdaj se šteje, da je podana neposredna in takojšnja povezava z določeno izstopno transakcijo, ki se zahteva za odbitek vstopnega davka.

II. Pravni okvir

3. Pravni okvir prava Unije v obravnavanem primeru tvori Direktiva 2006/112/ES (v nadaljevanju: Direktiva o DDV).⁴

4. Člen 9(1) Direktive o DDV določa:

„Davčni zavezanec je vsaka oseba, ki kjer koli neodvisno opravlja kakršno koli ekonomsko dejavnost, ne glede na namen ali rezultat te dejavnosti.

¹ Jezik izvirnika: nemščina.

² Glej na primer sodbe z dne 20. junija 1991, Polysar Investments Netherlands (C-60/90, EU:C:1991:268); z dne 14. novembra 2000, Floridienne in Berginvest (C-142/99, EU:C:2000:623); z dne 27. septembra 2001, Cibo Participations (C-16/00, EU:C:2001:495); z dne 6. septembra 2012, Portugal Telecom (C-496/11, EU:C:2012:557), in z dne 16. julija 2015, Larentia + Minerva in Marenave Schifffahrt (C-108/14 in C-109/14, EU:C:2015:496), ter nazadnje moje sklepne predloge v zadevi Ryanair (C-249/17, EU:C:2018:301).

³ Izpostavi velja zlasti sodbo z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665).

⁴ Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL 2006, L 347, str. 1).

„Ekonomska dejavnost“ je vsaka dejavnost proizvajalcev, trgovcev ali oseb, ki opravljajo storitve, vključno z rudarskimi in kmetijskimi dejavnostmi ter dejavnostmi samostojnih poklicev. Za ekonomsko dejavnost se šteje predvsem izkoriščanje premoženja v stvareh ali pravicah, ki je namenjeno trajnemu doseganju dohodka. [...]“

5. Člen 135 Direktive o DDV med drugim določa:

„1. Države članice oprostitijo naslednje transakcije: [...]“

(f) transakcije, vključno s posredovanjem, razen upravljanja in hrambe, z delnicami, deleži v družbah ali združenjih, obveznicami in drugimi vrednostnimi papirji, razen dokumentov, ki ustanavljajo lastništvo na blagu, in pravic ali vrednostnih papirjev iz člena 15(2) [...]“

6. V skladu s členom 167 Direktive o DDV pravica do odbitka nastane v trenutku, ko nastane obveznost za obračun odbitnega davka. Člen 168 te direktive določa:

„Dokler se blago in storitve uporabljajo za namene njegovih obdavčenih transakcij, ima davčni zavezanec v državi članici, v kateri opravlja te transakcije, pravico, da odbije od zneska DDV, ki ga je dolžan plačati, naslednje zneske:

(a) DDV, ki ga je dolžan ali ga je plačal v tej državi članici za blago ali storitve, ki mu jih je ali mu jih bo opravil drug davčni zavezanec; [...]“

7. Na ravni nacionalnega prava je treba opozoriti na Lovbekendtgørelse nr. 966 z dne 14. oktobra 2005 (zakon o DDV), ki se uporabi za sporno obdobje.

III. Dejansko stanje in postopek v glavni stvari

8. Danska družba C&D Foods je del mednarodne skupine Arovit. Družba C&D Foods je imela v obdobju, ki je sporno v postopku v glavni stvari, 100 % delež v družbi Arovit Holding, ki je bila imetnica vseh delnic družbe Arovit Petfood. Skupino sestavlja še 13 drugih družb v različnih evropskih državah, v katerih je udeležena družba Arovit Petfood.

9. Družba C&D Foods je od leta 2007 na podlagi sporazuma o opravljanju upravnih storitev za svojo družbo vnukinjo Arovit Petfood opravljala različne storitve upravljanja in IT, obdavčljive z DDV, med drugim računovodstvo, nadzor in finančno načrtovanje. Družba Arovit Petfood ji je kot nadomestilo plačala znesek, ki je ustrezal izdatkom za plače zaposlenih z dodatnim 10-odstotnim „pribitkom“ in danskim DDV v višini 25 %. V drugih družbah skupine je bila vloga družbe C&D Foods omejena na imetništvo deležev v teh družbah.

10. Islandska finančna ustanova Kaupthing Bank je leta 2009 kupila skupino Arovit, ki je zašla v finančne težave. Banka Kaupthing Bank je v sodelovanju z različnimi revizijskimi družbami in odvetniško pisarno Holst Advokater preučevala možnosti prestrukturiranja skupine Arovit. V ta namen je sklenila svetovalne pogodbe z zadevnimi revizorji, katerim je nagrade, skupaj z DDV, izplačala družba C&D Foods.

11. V okviru tega pregleda je odvetniška pisarna Holst Advokater za družbo C&D Foods pripravila tudi vsaj eno pogodbo o prodaji delnic družbe C&D Foods v družbah Arovit Holding in Arovit Petfood, takrat še neznanemu kupcu. Za to svetovalno storitev je odvetniška pisarna Holst Advokater družbi C&D Foods izstavila račun za nagrado, skupaj z DDV. Načrtovana prodaja pa je bila jeseni 2009 ustavljena, saj kupca ni bilo mogoče najti.

12. Družba C&D Foods je uveljavljala odbitek vstopnega davka za DDV, ki ga je ob plačilu nagrad plačala odvetniški pisarni Holst Advokater in revizijskim družbam. SKAT (danski carinski in davčni organ), po vložitvi ustreznega ugovora pa tudi Landsskatteret (najvišji danski davčni organ), družbi C&D Foods pravice do odbitka nista priznala. V obrazložitvi sta navedla, da svetovalne storitve niso bile opravljene za družbo C&D Foods oziroma da izdatki niso v ustrezni povezavi z obdavčljivimi izstopnimi transakcijami družbe C&D Foods.

13. Zoper navedeno je družba C&D Foods vložila tožbo, o kateri zaradi njenega načelnega pomena na prvi stopnji odloča Vestre Landsret (višje sodišče za zahodno regijo, Danska). Vestre Landsret (višje sodišče za zahodno regijo) je s sklepom z dne 15. avgusta 2017, ki je na Sodišče prispel 18. avgusta 2017, prekinilo postopek in v skladu s členom 267 PDEU Sodišču predložilo ta vprašanja za predhodno odločanje:

- „1. Ali je treba člen 168 Direktive 2006/112/ES razlagati tako, da je v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, holding upravičen do odbitka DDV v celoti od vstopnih storitev, povezanih s skrbnim pregledom, opravljenim pred predvideno, vendar nedokončano prodajo delnic hčerinske družbe, za katero holding opravlja storitve upravljanja in IT, obdavčene z DDV?
  2. Ali na odgovor na zgornje vprašanje vpliva dejstvo, da je cena za storitve upravljanja in IT, ki so obdavčene z DDV in jih holding opravlja v okviru svoje gospodarske dejavnosti, fiksen znesek, ki ustreza izdatkom holdinga za plače zaposlenih z dodatnim 10-odstotnim ‚pribitkom‘?
  3. Ali lahko ne glede na odgovor na prejšnji vprašanji obstaja pravica do odbitka, če se šteje, da so stroški svetovanja, kot so ti v postopku v glavni stvari, splošni stroški, in – če je odgovor pritrdilen – pod katerimi pogoji?“
14. V postopku pred Sodiščem sta Danska in Komisija podali pisni stališči.

IV. Pravna presoja

15. Predložitveno sodišče s tremi vprašanji v bistvu sprašuje, ali ima holding, ki opravlja gospodarsko dejavnost, pravico do odbitka DDV za izdatke, povezane z nameravano prodajo deležev. Za gospodarsko dejavnost holdinga se pri tem šteje zlasti opravljanje dejavnosti upravljanja za družbo vnukinjo,⁵ katere delnice naj bi se prodale skupaj z delnicami hčerinske družbe.

A. Dopustnost vprašanj za predhodno odločanje

16. Pravica do odbitka na podlagi člena 168 Direktive o DDV obstaja, dokler davčni zavezanec dobave in storitve uporablja za namene svojih obdavčenih transakcij. To pomeni, da mora biti davčni zavezanec prejemnik zadevnih dobav ali storitev.⁶ Družba C&D Foods ima tako pravico do odbitka samo tistega DDV, ki je bil plačan v zvezi s svetovalnimi storitvami, katerih prejemnica je bila sama. Družba C&D Foods pa nasprotno ni upravičena do odbitka DDV za storitve, ki so bile opravljene za banko Kaupthing Bank.

⁵ Na podlagi ustaljene sodne prakse se to šteje za gospodarsko dejavnost, glej sodbe z dne 27. septembra 2001, Cibo Participations (C-16/00, EU:C:2001:495, točka 21); z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točki 30 in 31), ter z dne 16. julija 2015, Larentia + Minerva in Marenave Schiffahrt (C-108/14 in C-109/14, EU:C:2015:496, točka 21).

⁶ V tem smislu sodba z dne 22. februarja 2001, Abbey National (C-408/98, EU:C:2001:110, točka 32).

17. Predložitveno sodišče sicer opozarja, da se njegov predlog za sprejetje predhodne odločbe ne nanaša na vprašanje, kdo je bil dejanski nosilec izdatkov za svetovalne storitve, ki so obdavčene z DDV. Vendar je v zvezi s tem treba pripomniti, da Sodišče ni pristojno za odgovore na hipotetična vprašanja za predhodno odločanje.⁷ Nadaljnji preudarki se zato nanašajo samo na odbitek DDV, plačan odvetniški pisarni Holst Advokater, ker iz predložitvenega sklepa samo za ta primer jasno izhaja, da so bile svetovalne storitve opravljene za družbo C&D Foods.

B. Utemeljenost

18. Prvo vprašanje za predhodno odločanje se na splošno nanaša na pravico družbe C&D Foods do odbitka DDV za svetovalne storitve odvetniške pisarne Holst Advokater v zvezi z nameravano prodajo delnic družbe Arovit Petfood.

19. Drugo in tretje vprašanje pa se nanašata zlasti na „neposredno in takojšnjo povezavo“ spornih izdatkov s konkretnimi oziroma nameravanimi izstopnimi transakcijami, torej s transakcijami v zvezi s sporazumom o opravljanju upravnih storitev za družbo Arovit Petfood oziroma nameravano prodajo deležev.

20. Ker je povezava z gospodarsko dejavnostjo pogoj za pravico do odbitka iz prvega vprašanja, je treba na vsa tri vprašanja za predhodno odločanje odgovoriti skupaj.

21. Dvomi predložitvenega sodišča glede tega, ali je družba C&D Foods upravičena do odbitka, v bistvu temeljijo na dveh vidikih.

22. Po eni strani se postavlja vprašanje, ali je nameravano prodajo delnic sploh mogoče šteti za gospodarsko dejavnost, zaradi česar sodi na področje DDV (o tem pod 1.). V nadaljevanju se postavlja vprašanje, ali in pod kakšnimi pogoji je mogoče pritrditi neposredni in takojšnji povezavi vstopnih transakcij z obdavčljivo dejavnostjo. Če namreč obstaja neposredna in takojšnja povezava vstopnih transakcij z oproščeno transakcijo, tudi pravice do odbitka ni mogoče uveljavljati (o tem pod 2.).

23. Podredno bom na koncu še preučila, pod kakšnimi pogoji je mogoče pritrditi povezavi s celotno gospodarsko dejavnostjo družbe C&D Foods (o tem pod 3.).

1. Prodaja delnic v družbi Arovit Petfood kot gospodarska dejavnost

24. Zgolj pridobitve in imetništva deleža v družbi na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča sicer ni mogoče šteti za gospodarsko dejavnost v smislu člena 9(1) Direktive o DDV.⁸ Vendar je drugače, če je namen pridobitve in imetništva družbenih deležev neposredno ali posredno poseganje v upravljanje družbe.⁹ Kot tipično poseganje v upravljanje družbe se na podlagi sodne prakse štejejo upravne, finančne ali komercialne storitve (tako imenovana dejavnost upravljanja za družbe).¹⁰

⁷ Sodbe z dne 16. julija 1992, Meilicke (C-83/91, EU:C:1992:332, točka 23); z dne 22. novembra 2005, Mangold (C-144/04, EU:C:2005:709, točki 34 in 37), ter z dne 21. decembra 2016, Tele2 Sverige in Watson in drugi (C-203/15 in C-698/15, EU:C:2016:970, točka 130).

⁸ Sodbe z dne 20. junija 1991, Polysar Investments Netherlands (C-60/90, EU:C:1991:268, točka 17); z dne 14. novembra 2000, Floridienne in Berginvest (C-142/99, EU:C:2000:623, točka 17), ter z dne 16. julija 2015, Larentia + Minerva in Marenave Schiffahrt (C-108/14 in C-109/14, EU:C:2015:496, točka 20).

⁹ Sodbe z dne 20. junija 1991, Polysar Investments Netherlands (C-60/90, EU:C:1991:268, točka 14); z dne 14. novembra 2000, Floridienne in Berginvest (C-142/99, EU:C:2000:623, točka 17); z dne 27. septembra 2001, Cibo Participations (C-16/00, EU:C:2001:495, točka 19), ter z dne 16. julija 2015, Larentia + Minerva in Marenave Schiffahrt (C-108/14 in C-109/14, EU:C:2015:496, točka 20).

¹⁰ Sodbe z dne 27. septembra 2001, Cibo Participations (C-16/00, EU:C:2001:495, točka 21); z dne 6. septembra 2012, Portugal Telecom (C-496/11, EU:C:2012:557, točka 34), ter z dne 16. julija 2015, Larentia + Minerva in Marenave Schiffahrt (C-108/14 in C-109/14, EU:C:2015:496, točka 21).

25. Opravljanje dejavnosti upravljanja za družbe je treba tudi v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, v katerih sodeluje še t. i. vmesni holding, šteti za gospodarsko dejavnost v smislu Direktive o DDV. Za opredelitev kot gospodarska dejavnost je odločilno opravljanje obdavčljivih transakcij s strani družbe C&D Foods. To jasno potrjuje nedavna sodba Sodišča v zadevi Marle Participations.¹¹

26. Predstavljena načela se na podlagi sodne prakse Sodišča lahko razširijo tudi na odsvojitve deležev, s katerimi se sodelovanje pri upravljanju hčerinskih družb ponovno konča.¹²

27. Prodaja družbenih deležev se sama po sebi prav tako ne šteje za gospodarsko dejavnost. V skladu s sodno prakso pa je prenehanje in začetek upravljanja gospodarske dejavnosti iz razlogov davčne nevtralnosti treba obravnavati enako.¹³ Tako kot lahko nakup delnic pod določenimi pogoji predstavlja pripravo na opravljanje gospodarske dejavnosti, ki spada na področje DDV, mora to veljati tudi za odsvojitve deležev, s katerimi se gospodarska dejavnost preneha. Kakršna koli drugačna razlaga bi privedla do arbitrarnega razlikovanja med navedenima možnostma.¹⁴ To je poudarila tudi Komisija v svojem pisnem stališču.

28. Sodišče je v zadevi SKF zlasti glede odsvojitve družbenih deležev pritrdilo ekonomski dejavnosti holdinške družbe, ki po odsvojitvi vseh delnic hčerinske družbe ni več imela deležev v tej družbi.¹⁵ S tem je prenehala tudi gospodarska dejavnost, ki jo je pred tem predstavljalo opravljanje dejavnosti upravljanja za to hčerinsko družbo.¹⁶

29. Nekaj podobnega je značilno tudi za postopek v glavni stvari: s prodajo delnic v družbi Arovit Holding z delnicami v družbi Arovit Petfood je namreč družba C&D Foods načrtovala prenehanje svoje gospodarske dejavnosti, ki jo je predstavljalo opravljanje obdavčljive dejavnosti upravljanja za družbo Arovit Petfood.

30. Na to ne vpliva niti okoliščina, da bi se izkupiček, dosežen s prodajo deležev, uporabil za poplačilo dolgov banki Kaupthing Bank kot novi lastnici skupine, medtem ko se je zadeva SKF nanašala na preoblikovanje skupine. Drugače kot v zadevi SKF se v postopku v glavni stvari obdavčljive transakcije v prihodnje več niso načrtovale. Vendar navedeno ne škodi iz naslednjih treh razlogov.

31. Sodišče je, prvič, pojasnilo, da se mora davčnemu zavezancu pravica do odbitka priznati celo v primeru, če po spornih storitvah več ne izvede nobenih transakcij, ker dokončno preneha z opravljanjem gospodarske dejavnosti.¹⁷ Zato ne more veljati nič drugega, če davčni zavezanec plačilo za opravljene storitve, povezane s končanjem njegove gospodarske dejavnosti, uporabi za odplačilo dolgov.

¹¹ Sodba z dne 5. julija 2018, Marle Participations (C-320/17, EU:C:2018:537, točka 35) – vendar se s tega vidika postavlja vprašanje, ali se lahko najem nepremičnine dejansko šteje za „poseg v upravljanje“ družbe.

¹² Sodba z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 34).

¹³ Sodbe z dne 20. junija 1996, Wellcome Trust (C-155/94, EU:C:1996:243, točka 33); z dne 3. marca 2005, Fini H (C-32/03, EU:C:2005:128; točke od 22 do 24), z dne 26. maja 2005, Kretztechnik (C-465/03, EU:C:2005:320, točka 19), in z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 34).

¹⁴ V tem smislu sodbe z dne 22. februarja 2001, Abbey National (C-408/98, EU:C:2001:110, točka 35); z dne 29. aprila 2004, Faxworld (C-137/02, EU:C:2004:267, točka 39), in z dne 3. marca 2005, Fini H (C-32/03, EU:C:2005:128, točki 23 in 24).

¹⁵ Sodba z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 33).

¹⁶ Sodba z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 32).

¹⁷ Sodbe z dne 22. februarja 2001, Abbey National (C-408/98, EU:C:2001:110, točka 35); z dne 29. aprila 2004, Faxworld (C-137/02, EU:C:2004:267, točka 39), in z dne 3. marca 2005, Fini H (C-32/03, EU:C:2005:128, točki 23 in 24).

32. Drugič, pojem gospodarske dejavnosti je – tako kot drugi pojmi, ki opredeljujejo obdavčljive transakcije na podlagi Direktive o DDV – objektivni¹⁸ in zato cilj, ki mu pri tem sledi davčni zavezanec z izdatki, ni pomemben.¹⁹ Ekonomski motiv davčnega zavezanca za izvedbo določenega ravnanja pri tem ni odločilen.

33. Tretjič, tudi iz sodbe v zadevi BLP Group ne izhaja, da je pri transakcijah, ki se uporabljajo za odplačilo dolgov, pravica do odbitka na splošno izključena.

34. V zadnjem navedenem primeru je holding prodal deleže v hčerinski družbi, za katero ni opravljal transakcij, obdavčenih z DDV. Družba BLP Group je trdila, da obstaja povezava z drugimi obdavčljivimi transakcijami, ker bi se izkupiček iz prodaje deležev uporabil za odplačilo dolgov, s čimer bi se posredno krepila preostala gospodarska dejavnost. Vendar Sodišče temu ni sledilo. Zato pravice do odbitka ni zavrnilo, ker se je izkupiček uporabil za odplačilo dolgov, temveč ker ni bila podana neposredna in takojšnja povezava z obdavčljivo dejavnostjo.²⁰

35. Iz vsega navedenega izhaja, da se načrtovana prodaja deležev v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari – in sicer za namene prenehanja opravljanja obdavčljive dejavnosti – šteje za gospodarsko dejavnost in zato spada na področje DDV.

2. Neposredna in takojšnja povezava z obdavčljivo dejavnostjo?

36. Pravica do odbitka pa se lahko uveljavlja samo v zvezi z izdatki, ki so v neposredni in takojšnji povezavi²¹ z izstopno transakcijo, ki je obdavčena z DDV. V skladu s sodno prakso Sodišča so takšni izdatki v neposredni in takojšnji povezavi z določenimi izstopnimi transakcijami, ki spadajo med stroškovne elemente teh izstopnih transakcij.²² Poleg tega se lahko odbitek uveljavlja za splošne režijske stroške podjetja, ki spadajo med stroškovne elemente vseh proizvodov podjetja.²³

37. Pravice do odbitka pa praviloma²⁴ ni mogoče uveljavljati, če obstaja neposredna in takojšnja povezava z oproščeno dejavnostjo.²⁵

38. Vendar države članice v skladu s členom 135(1)(f) Direktive o DDV oprostijo „transakcije [...], z delnicami, deleži v družbah ali združenjih, obveznicami in drugimi vrednostnimi papirji“. Ta določba je bila v nacionalno pravo prenesena s členom 13(1), točka 11, danskega zakona o DDV.

18 Glej sodbe z dne 12. januarja 2006, Optigen in drugi (C-354/03, C-355/03 in C-484/03, EU:C:2006:16, točka 44); z dne 6. julija 2006, Kittel in Recolta Recycling (C-439/04 in C-440/04, EU:C:2006:446, točka 41), ter z dne 16. decembra 2010, Euro Tyre Holding (C-430/09, EU:C:2010:786, točka 28).

19 Sodbe z dne 6. aprila 1995, BLP Group (C-4/94, EU:C:1995:107, točka 24); z dne 8. junija 2000, Midland Bank (C-98/98, EU:C:2000:300, točka 20); z dne 6. septembra 2012, Portugal Telecom (C-496/11, EU:C:2012:557, točka 38), in z dne 22. februarja 2001, Abbey National (C-408/98, EU:C:2001:110, točka 25).

20 Sodba z dne 6. aprila 1995, BLP Group (C-4/94, EU:C:1995:107, točka 27). Obstoj neposredne in takojšnje povezave bo treba v nadaljevanju še preveriti, glej spodaj točko 36 in naslednje teh sklepni predlogov.

21 Sodbe z dne 6. aprila 1995, BLP Group (C-4/94, EU:C:1995:107, točka 18 in naslednja); z dne 8. junija 2000, Midland Bank (C-98/98, EU:C:2000:300, točka 20), in z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 57).

22 Sodbe z dne 27. septembra 2001, Cibo Participations (C-16/00, EU:C:2001:495, točka 31); z dne 26. maja 2005, Kretztechnik (C-465/03, EU:C:2005:320, točka 35); z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 57), in z dne 14. septembra 2017, Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments (C-132/16, EU:C:2017:683, točka 28).

23 Sodbe z dne 27. septembra 2001, Cibo Participations (C-16/00, EU:C:2001:495, točka 33); z dne 26. maja 2005, Kretztechnik (C-465/03, EU:C:2005:320, točka 37); z dne 6. septembra 2012, Portugal Telecom (C-496/11, EU:C:2012:557, točka 37), in z dne 14. septembra 2017, Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments (C-132/16, EU:C:2017:683, točka 29).

24 Nekatere izjeme na primer ureja člen 169 Direktive o DDV.

25 Sodbe z dne 6. aprila 1995, BLP Group (C-4/94, EU:C:1995:107, točka 28); z dne 14. septembra 2006, Wollny (C-72/05, EU:C:2006:573, točka 20); z dne 12. februarja 2009, Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (C-515/07, EU:C:2009:88, točka 28); z dne 13. marca 2008, Securen (C-437/06, EU:C:2008:166, točka 30); z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 59), ter moji sklepni predlogi v zadevi Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments (C-132/16, EU:C:2017:283, točka 37).

39. V okvir navedene določbe prava Unije tako na podlagi sodne prakse Sodišča spadajo transakcije, ki lahko ustvarijo, spremenijo ali na podlagi katerih lahko ugasnejo pravice in obveznosti strank v zvezi z vrednostnimi papirji, vendar presegajo goli nakup in prodajo vrednostnih papirjev, ki ju ni mogoče šteti za gospodarsko dejavnost.²⁶ Kot je navedeno zgoraj, to velja za prodajo deležev v družbi Arovit Petfood, načrtovano v postopku v glavni stvari.²⁷

40. V skladu s členom 135(1)(f) Direktive o DDV bi bila tako načrtovana transakcija oproščena DDV.

41. Zato je treba preučiti, ali so sporne svetovalne storitve v neposredni in takojšnji povezavi z načrtovano oproščeno transakcijo.

42. Konkretno izstopne transakcije ni mogoče vedno razmejiti od ostalih transakcij, ki predstavljajo celotno gospodarsko dejavnost davčnega zavezanca. Če pa je to mogoče, je treba najprej preveriti obstoj neposredne in takojšnje povezave s to določeno transakcijo.²⁸ Šele nato je treba preučiti, ali so zadevni izdatki kot stroškovni elementi vseh storitev v neposredni in takojšnji povezavi s celotno gospodarsko dejavnostjo (t. i. splošni stroški).

43. Po mnenju Sodišča je pri odsvojitvi deležev za obstoj neposredne in takojšnje povezave vstopne transakcije s to transakcijo odločilno, ali se ti izdatki odražajo v ceni delnic ali deležev.²⁹

44. Glede na navedeno predložitveno sodišče meni, da ni podana neposredna in takojšnja povezava z načrtovano prodajo deležev, ker svetovalne storitve niso mogle vplivati na ceno delnic. Zato se v okviru drugega in tretjega vprašanja neposredno sprašuje, pod kakšnimi pogoji je mogoče izdatke za svetovalne storitve šteti za splošne stroške.

45. Vendar je treba opozoriti, da opredelitev Sodišča, v skladu s katero se morajo izdatki odražati v ceni delnic ali deležev, ne pomeni, da se morajo cene dejansko zvišati, tako da se na primer prodajna cena poveča za določen znesek.

46. To potrjuje zlasti primer delniških družb, ki kotirajo na borzi: cene delnic se namreč tam praviloma oblikujejo na podlagi aktualnega tečaja, in ne na podlagi pogajanj med prodajalcem in kupcem. Zato je treba opredelitev Sodišča razumeti tako, da morajo izdatki neposredno zniževati dobiček, dosežen s konkretno transakcijo z delnicami ali deleži, in ne zgolj skupni dobiček podjetja. Vstopne transakcije morajo torej biti tako tesno povezane s prodajo deležev, da z ekonomskega vidika neposredno predstavljajo stroškovni element načrtovane transakcije.

47. Poleg tega – drugače kot meni družba C&D Foods – domneva obstoja povezave z oproščeno prodajo deležev ni izključena že zaradi tega, ker do prodaje ni prišlo. V skladu s priznavanjem pripravljalnih dejanj kot gospodarske dejavnosti je v takšnih primerih tudi v okviru odbitka ključna povezava z načrtovanimi izstopnimi transakcijami.³⁰

48. Zdi se, da je takšna povezava med svetovalno storitvijo odvetniške pisarne Holst Advokater in načrtovano prodajo delnic v družbi Arovit Petfood – kot poudarja tudi Komisija v svojem pisnem stališču – vsekakor podana. Predmet svetovalne pogodbe je bil namreč osnutek pogodbe o prodaji delnic. Tako so izdatki za to svetovanje neposredno povezani z načrtovano oproščeno transakcijo.

²⁶ Sodbi z dne 13. decembra 2001, CSC Financial Services (C-235/00, EU:C:2001:696, točka 33), in z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 48).

²⁷ Glej točko 26 teh sklepov predlogov.

²⁸ Glej glede tega že moje sklepne predloge v združenih zadevah Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments (C-132/16, EU:C:2017:283, točki 36 in 37).

²⁹ Sodbi z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 62), in z dne 30. maja 2013, X (C-651/11, EU:C:2013:346, točka 56).

³⁰ Glej sodbi z dne 29. novembra 2012, Gran Via Moinești (C-257/11, EU:C:2012:759, točka 27), in z dne 22. oktobra 2015, Sveda (C-126/14, EU:C:2015:712, točka 20).

49. Uporabi tega merila ne nasprotuje niti sodba v zadevi Iberdrola, v kateri je Sodišče uporabilo široko merilo za presojo obstoja neposredne povezave. Vendar Sodišče v tem primeru ni odločalo o uvrstitvi pod določeno izstopno transakcijo: njegova odločitev se je nanašala zgolj na povezavo s celotno gospodarsko dejavnostjo davčnega zavezanca.³¹

50. Ob upoštevanju predstavljenih razmislekov mora predložitveno sodišče ugotoviti,³² ali so zadevne svetovalne storitve v neposredni in takojšnji povezavi s prodajo deležev v družbi Arovit Petfood, ki je v skladu s členom 135(1)(f) Direktive o DDV oproščena. V tem primeru družba C&D Foods ne bi bila upravičena do odbitka vstopnega davka.

3. Povezava s celotno gospodarsko dejavnostjo

51. Samo v primeru – kot poudarja tudi Komisija v svojem pisnem stališču – da predložitveno sodišče ne bo ugotovilo neposredne in takojšnje povezave z oproščenimi transakcijami iz nameravane prodaje delnic, je treba preučiti povezavo s celotno gospodarsko dejavnostjo.³³

52. Za to veljajo v bistvu enaka načela. Ko namreč Sodišče tudi v zvezi z odbitkom splošnih stroškov zahteva, da je vstopni strošek storitev vključen v ceno blaga ali storitev, ki jih dobavlja davčni zavezanec,³⁴ se s tem ne zahteva pribitek k cenam. S tem se namreč opisuje zahtevana gospodarska povezava med vstopnimi in izstopnimi transakcijami.³⁵

53. Takšna povezava pa ne zahteva dejanskega zvišanja cen, temveč zgolj, da določeni izdatki odražajo stroškovne elemente vseh proizvodov ali storitev davčnega zavezanca. To je poudarila tudi Komisija v svojem pisnem stališču. Zato je odločilno zgolj, da so vstopne transakcije gospodarsko in objektivno povezane z obdavčljivo dejavnostjo davčnega zavezanca,³⁶ na primer tako, da vplivajo na višino dobička.

54. V nasprotnem primeru bi bilo treba davčnemu zavezancu, ki svojih cen v primeru dviga stroškov ne more ali ne želi povišati, pravico do odbitka zavrnil. To bi bilo očitno v nasprotju z načelom davčne nevtralnosti.

55. Glede na navedeno to velja tudi za primer fiksnega povečanja dobička, na katerega se nanaša drugo vprašanje za predhodno odločanje. Sicer je – na kar s svojim vprašanjem cilja predložitveno sodišče – v takšnem primeru izključeno, da bi se izdatki za svetovalne storitve dejansko odražali v cenah, ki jih družba C&D Foods zaračunava za dejavnost upravljanja za družbo. Cena je namreč sestavljena iz izdatkov za plače zaposlenih in dodatnega 10-odstotnega „pribitka“. Vendar to še ne pomeni, da je povezava s takšnimi transakcijami v vsakem primeru izključena. Neodvisno od dejanskega povišanja cen spadajo določeni izdatki med stroškovne elemente blaga ali storitev, ki jih je opravil davčni zavezanec.

31 Glej sodbo z dne 14. septembra 2017, Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments (C-132/16, EU:C:2017:683, točka 29).

32 Sodba z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točki 63 in 73).

33 Glej glede tega že moje sklepne predloge v zadevi Iberdrola Inmobiliaria Estate Investments (C-132/16, EU:C:2017:283, točki 36 in 37).

34 Sodba z dne 29. oktobra 2009, AB SKF (C-29/08, EU:C:2009:665, točka 60).

35 V zvezi s tem izčrpno moji sklepni predlogi v zadevi Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments (C-132/16, EU:C:2017:283, točke od 25 do 31).

36 Sodba z dne 22. oktobra 2015, Sveda (C-126/14, EU:C:2015:712, točka 29).

56. Vendar bi proti odbitku vstopnega davka v celoti kot splošnih stroškov lahko govorilo, da je svetovanje morda povezano tudi z odsvojitvijo deležev v neposredni hčerinski družbi (Arovit Holding), v zvezi s katero družba C&D Foods deluje kot čisti holding.³⁷ Zato bi bilo morda treba odbitek razdeliti med gospodarsko in negospodarsko dejavnost družbe. Vendar to iz vprašanj za predhodno odločanje ne izhaja, prav tako pa niti predložitevna odločba glede tega ne daje dovolj indicov, ki bi v zvezi s tem dopuščali kakršen koli koristen odgovor.

57. Na tem mestu je treba ponovno spomniti, da povezava s celotno gospodarsko dejavnostjo ni pomembna, če je možna že dokončna uvrstitev pod določeno oproščeno izstopno transakcijo. V tem primeru je upoštevanje kot splošnih stroškov izključeno.

V. Predlog

58. Na podlagi zgornjih preudarkov Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje Vestre Landsret (višje sodišče za zahodno regijo, Danska) odgovori:

1. Člen 9(1) Direktive 2006/112/ES je treba razlagati tako, da se za gospodarsko dejavnost v smislu te določbe poleg pripravljanih dejanj za njeno izvajanje štejejo tudi dejanja za njeno končanje. Zaradi tega odsvojitve deležev v družbi vnukinji, s čimer se izvajanje predhodne obdavčljive dejavnosti, in sicer poseganje v upravljanje te družbe za doseganje obdavčljivih prihodkov, konča, šteje za gospodarsko dejavnost v smislu člena 9(1) Direktive 2006/112.
2. Člen 168 Direktive 2006/112 je treba razlagati tako, da holding ne more uveljavljati pravice do odbitka za svetovalne storitve, od katerih je bil plačan DDV, ki so bile najete pred načrtovano odsvojitvijo deležev v družbi vnukinji, če obstaja neposredna in takojšnja povezava med temi svetovalnimi storitvami in načrtovano prodajo deležev, ki je na podlagi člena 135(1)(f) Direktive 2006/112 oproščena. To mora ugotoviti nacionalno sodišče.

³⁷ Vendar se čisti finančni holdingi na podlagi sodne prakse ne štejejo za davčne zavezanke v smislu člena 9(1) Direktive o DDV, glej sodbe z dne 20. junija 1991, Polysar Investments Netherlands (C-60/90, EU:C:1991:268, točka 17); z dne 14. novembra 2000, Floridienne in Berginvest (C-142/99, EU:C:2000:623, točka 17), ter z dne 16. julija 2015, Larentia + Minerva in Marenave Schiffahrt (C-108/14 in C-109/14, EU:C:2015:496, točka 20), in točko 24 teh sklepnih predlogov.